

Regio Twente

Rapportage (concept)

Monitoring F35- trajecten

Tranches 2, 4 en
herhalingsmetingen

Omdat we ons verplaatsen

adviseurs
mobiliteit
**Goudappel
Coffeng**

Regio Twente

Monitoring F35-trajecten

Tranches 2, 4 en herhalingsmetingen

CONCEPT

Datum
Kenmerk
Eerste versie

30 mei 2016
OV2101/Glw/0276.01

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	Regio Twente
Titel rapport	Monitoring F35-trajecten Tranches 2, 4 en herhalingsmetingen
Kenmerk	OV2101/Glw/0276.01
Datum publicatie	30 mei 2016

Inhoud	Pagina
1 Inleiding	1
1.1 Achtergrond	1
1.2 Monitoring in tranches	1
2 Uitvoering werkzaamheden	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Uitvoering	4
3 Resultaat tellingen	7
3.1 Mechanische tellingen	7
3.2 Visuele tellingen	9
4 Resultaat enquêtes	11
4.1 Respons	11
4.2 Achtergrondkenmerken	13
4.3 Huidig reisgedrag	14
4.4 Kwaliteit en tevredenheid	17
4.5 Veranderingen reisgedrag	20
5 Conclusies	23
5.1 Huidige omvang van het fietsgebruik	23
5.2 Waardering huidige gebruikers	24
5.3 Overstap auto/fiets	24
5.4 Spitsmijdingen	25
Bijlagen	
1 Internetenquête	
2 Tellocaties	
3 Fietsfrequentie naar reismotief	
4 Beschrijving voorsituatie	
5 Toelichtingen bij rapportcijfers	

1

Inleiding

1.1 Achtergrond

De fietssnelweg F35 is een belangrijke drager van het fietsnetwerk in Twente. In totaal gaat het om 62 km fietssnelweg die loopt van Nijverdal via Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede naar de Duitse grens. De F35 heeft zijtakken van Almelo naar Vriezenveen en van Enschede naar Oldenzaal. Hiervan is circa 12 km gerealiseerd, is 4 km in aanleg en staan de resterende delen voor de komende jaren op het programma. De Regio Twente heeft Goudappel Coffeng BV opdracht gegeven om door middel van onderzoek, de verschillende delen van de F35 te onderzoeken.

1.2 Monitoring in tranches

Monitoring vindt plaats voor een achttal trajecten. Deze acht trajecten zijn niet allemaal tegelijk klaar. Vandaar dat het onderzoek in tranches wordt uitgevoerd. In het najaar van 2014 zijn vier trajecten onderzocht (zie 1a tot en met 1d in tabel 1.1). In het voorjaar van 2016 zijn de trajecten 2a, 2b, 4a en 4b (die als één traject worden uitgevoerd) onderzocht. De overige trajecten worden enkele maanden na het gereedkomen van het traject onderzocht.

nr.	deeltraject	planning gereed	tranche onderzoek	planning onderzoekperiode
1a	Enschede - Hengelo	2011	1	september/oktober 2014
1b	Almelo: station - Ambtstraat	2011	1	september/oktober 2014
1c	Nijverdal: station - Eversbergweg	september 2013	1	september/oktober 2014
1d	Wierden: Rijssensestraat - aansluiting Almelsestraat	augustus 2014	1	september/oktober 2014
2a	Enschede: Lasonderstraat	december 2014	2	voorjaar 2016
2b	Almelo: Burgemeester Schneiders- singel	december 2014	2	voorjaar 2016
3	Hengelo: Kuipersdijk - Veloursstraat	juni 2016**	3	voorjaar 2017
4a	Almelo: De Grenzen*	december 2015	4	voorjaar 2016
4b	Almelo: Haven Noordzijde*	december 2015	4	voorjaar 2016

* De trajecten 'De Grenzen' en 'Haven Noordzijde' liggen in het verlengde van elkaar. Voor de monitoring zijn deze trajecten als één locatie gezien.

**) heeft vertraging opgelopen. Planning wordt nog aangepast.

Tabel 1.1: Planning van het gereedkomen van de verschillende trajecten

De resultaten in deze rapportage hebben betrekking op de tweede tranche, de locaties 2a, 2b, 4a en 4b. Op deze locaties zijn zowel intensiteitsmetingen als enquêtes uitgevoerd. Daarnaast zijn herhalingsmetingen uitgevoerd op de locaties 1a, 1b, 1c, 1d. De verzamelde intensiteiten zijn vergeleken met de tellingen uit 2014.

Tot slot zijn intensiteitsmetingen uitgevoerd in Borne. Ook deze resultaten zijn opgenomen in deze rapportage.

Uitvoering werkzaamheden

2.1 Algemeen

Om inzicht te verkrijgen in het gebruik en de effecten van de fietssnelweg zijn op twee deeltrajecten de volgende metingen uitgevoerd:

- mechanische tellingen om over een andere periode het verloop van het fietsgebruik vast te stellen;
- visuele tellingen voor het ijken van de mechanische telling en het inschatten van leeftijdsklassen;
- uitdelen van flyers om enquêtegegevens te verzamelen onder volwassen spitsfietsers.

Op de volgende locaties zijn mechanische en visuele tellingen uitgevoerd en zijn flyers uitgedeeld om passanten te bewegen een enquête via internet in te vullen:

- 2a F35 Enschede, Lasonderstraat tussen Da Costastraat en De Genestetstraat;
- 4a F35 Almelo De Grenzen tussen Westerdokstraat en Henri Dunantstraat.

Het deeltraject Almelo Burgemeester Schneidersingel (2b) is later opgeleverd dan was voorzien. In overleg met de opdrachtgever is besloten het onderzoek hier gelijk uit te voeren met dat op De Grenzen en Haven Noordzijde. Deze drie delen worden in de enquête als één geheel beschouwd. Wel worden twee tellocaties gehanteerd, (Burgemeester Schneidersingel en De Grenzen/Haven Noordzijde).

Daarnaast zijn mechanische en visuele tellingen (voor een deel herhalingsmetingen) uitgevoerd op de volgende locaties:

- 1a F35, vrijliggend fietspad tussen Hengelo en Enschede (herhalingsmeting);
- 1b F35 Almelo, tussen het station en de Ambtstraat;
- 1c F35 Nijverdal, Eversbergweg (herhalingsmeting);
- 1d F35 Wierden, Rijssensestraat (herhalingsmeting);
- 2b Almelo, Burgemeester Schneiderssingel tussen de Sluiskade en de Plesmanweg.

Tot slot zijn in opdracht van de gemeente Borne een drietal mechanische en visuele tellingen uitgevoerd op de volgende locaties:

- B01 Bornsestraat tussen de op- en afritten van de A1;
- B02 F35 (gelegen naast busbaan Expo) ter hoogte van de A1;
- B03 Schildsweg ter hoogte van de A1.

De 0-metingen van Borne zijn mede bedoelt in het kader van Beter Benutten en geeft ook inzicht in het huidige fietsgebruik tussen Borne en Hengelo. Bij verdere ontwikkeling van de F35 is de verwachting dat het gebruik van de fietsroutes wijzigen. In een latere monitoringsfase vindt een nameting plaats.

In bijlage 2 is de juiste situering van alle locaties aan de hand van kaartjes en foto's visueel weergegeven.

2.2 Uitvoering

2.2.1 Mechanische tellingen

Uitvoering mechanische tellingen

Per traject zijn met behulp van telsingangen de fietsers geteld, waarbij onderscheid is gemaakt naar rijrichting. Om een optimale vergelijking mogelijk te maken, is de apparatuur daar waar mogelijk op dezelfde locaties geplaatst als in 2014. De intensiteiten zijn per uur geregistreerd. Alle locaties zijn tegelijkertijd gedurende een aaneengesloten periode van twee weken gemeten.

De metingen hebben plaatsgevonden in de periode van 9 tot en met 24 april 2016.

2.2.2 Visuele tellingen

De visuele telling is uitgevoerd op dinsdag 12 april. Op alle locaties waar een mechanische telling heeft plaatsgevonden is, ter hoogte van de locatie waar de telsingangen liggen, van 07.00-10.00 uur geteld. Per kwartier is het aantal passerende fietsers geteld, waarbij onderscheid is gemaakt naar rijrichting, fiets/bromfiets en is een inschatting gemaakt van de leeftijd. De visuele telling wordt gebruikt om na te gaan wat de eventuele afwijking is van de telsingangen (aantallen fietsers naar richting). Daarnaast geven de visuele tellingen inzicht in enkele achtergrondkenmerken van de fietsers, zoals onderscheid fiets/bromfiets en leeftijdsklasse. Wat betreft de leeftijdsklasse willen wij benadrukken dat het een inschatting van de waarnemer betreft.

2.2.3 Uitdelen van flyers en benaderen convenant-partners

Om het effect van de aanleg van de fietsroute te kunnen evalueren zijn op dinsdag 12 april op de twee trajecten flyers uitgedeeld ter hoogte van de telsingangen. Dit is gedaan gelijktijdig met de visuele telling tussen 07.00 en 10.00 uur. De flyers zijn voornamelijk uitgedeeld aan volwassen gebruikers van de fietsroute met het verzoek om via een website een enquêteformulier in te

Goedemorgen,

In Twente wordt gewerkt aan de aanleg van een 'luke' fietspad, de fietssnelweg F35. In totaal gaat het om een 62 kilometer lange fietssnelweg die loopt van Nijverdal via Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede naar de Duitse grens met zijtakken van Almelo naar Vriezenveen en van Enschede naar Oldenzaal.

Regio Twente en betrokken gemeenten zijn benieuwd naar uw fietsgebruik en naar hoe u als gebruiker de fietssnelweg F35 waardeert. Regio Twente stelt uw deelname aan deze vragenlijst zeer op prijs.

U kunt de vragenlijst invullen op:
www.twentefietst.nl

Onder de deelnemers die de vragenlijst vóór maandag 25 april hebben ingevuld, verloten we 4 kadobonnen t.w.v. €25,-. Als u in aanmerking wilt komen voor één van de prijzen, vergeet dan niet om aan het einde van de vragenlijst uw e-mailadres in te vullen. De prijswinnaars ontvangen persoonlijk bericht.

Alvast hartelijk dank!

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door
Goudappel Coffeng BV uit Deventer in opdracht van Provincie Overijssel.

vullen. Er is gekozen voor het uitdelen van flyers om de wachttijd voor de fietsers tot een minimum te beperken en eventuele opstoppen te voorkomen.

Op de flyers stond een uitleg over het onderzoek en de link naar een website waar de enquête ingevuld kan worden.

Zoals op de flyer vermeld, had men de mogelijkheid te responderen tot maandag 25 april.

Naar aanleiding van ervaringen uit het onderzoek van 2014 is besloten om nu gelijktijdig met het uitdelen van de flyers ook de convenantpartners van Twente Mobiel te benaderen.

In tabel 2.1 is de respons per deeltraject en per leeftijdsklasse opgenomen.

leeftijd/ deeltraject	Enschede	Almelo	elders	totaal
< 18 jaar	4	3	3	10
18 en ouder	118	54	88	260
totaal	122	57	91	270

Tabel 2.1: Respons internetenquête per deeltraject

De flyers zijn uitgedeeld op de locaties in Enschede en Almelo. Werknemers die via de convenantpartners Twente Mobiel zijn benaderd, konden aangeven dat hun antwoorden betrekking hadden op de bewuste locaties in Enschede en Almelo of elders.

Het doel was 60 respondenten per locatie te scoren. In Enschede is dit aantal ruimschoots gehaald, in Almelo bijna. Ten opzichte van de meting uit 2014 zijn er weinig respondenten onder de 18 jaar.

2.2.4 Online enquête

Samen met de opdrachtgever is een vragenlijst samengesteld. Deze vragenlijst geeft inzicht in veranderingen in:

- het reisgedrag (vervoermiddelgebruik, route, tijdstip van reizen etc.) door de aanleg van het F35-trajectdeel;
- het aantal autospitsmijdingen;
- de kwaliteitsbeleving en comfortbeleving van de F35 (nu en ten opzichte van de situatie voor de aanleg van de F35);
- de ervaren knelpunten;
- redenen voor fietsers om (nog) meer te gaan fietsen en
- achtergrondinformatie (geslacht, leeftijd, opleiding).

De enquête is via internet binnen 10 minuten in te vullen. Om de respons te verhogen zijn enkele cadeaubonnen verloot onder de respondenten.

In bijlage 1 is het enquêteformulier opgenomen.

De eerste drie vragen worden gebruikt om te bepalen waar de respondent heeft gefietst en waarop de vragen dus betrekking hebben (Enschede, Lasonderstraat/Almelo, de Grenzen/elders).

2.2.5 Bijzonderheden tijdens de meting

Tijdens de uitvoering van de mechanische tellingen in de periode van 9 tot en met 24 april zijn er, voor zover wij dat hebben kunnen vaststellen, geen bijzonderheden geweest, zoals wegomleidingen, festiviteiten of andere verstoringen die van invloed kunnen zijn op de resultaten.

Op de locatie B02, Borne F35 parallel aan Busbaan Expo heeft tot tweemaal toe slangbreuk plaatsgevonden (waarschijnlijk vandalisme). Hierdoor is slechts data beschikbaar van zaterdag 9 tot en met zondag 17 april.

Op 10 april speelde FC Twente een thuiswedstrijd tegen Feyenoord en op 20 april thuis tegen Excelsior. Uit de resultaten van de mechanische telling komen deze pieken duidelijk naar voren.

Volgens de daggegevens van het KNMI was het weer op 12 april (tijdens de visuele tellingen en het uitdelen van de flyers) redelijk. Nagenoeg droog weer bij een gemiddelde temperatuur van circa 12 graden Celsius. Volgens onze eigen waarneming heeft het in de ochtend, tijdens het flyeren en de visuele telling tussen 07.00 en 07.30 uur een aantal malen gedurende een korte periode licht geregend. De rest van de periode was het droog.

Resultaat tellingen

De resultaten van dit onderzoek zijn digitaal ter beschikking gesteld. De bestanden/ tabellen zijn dusdanig opgebouwd dat de informatie op het laagste niveau inzichtelijk is gemaakt. In dit hoofdstuk worden per techniek de voornaamste resultaten behandeld.

3.1 Mechanische tellingen

Allereerst worden de locaties behandeld die dit jaar voor het eerst zijn geteld.

In tabel 3.1 is voor de gemiddelde werkdag per locatie en per richting het aantal gepasseerde (brom)fietzers vermeld op de gemiddelde werkdag voor de volgende perioden: ochtendspits, avondspits en de 24-uursperiode.

Een visuele weergave van de locaties is opgenomen in bijlage 2.

		telling april 2016		
locatie/periode	richting	07.00-09.00 uur	16.00-18.00 uur	00.00-24.00 uur
1b F35 Almelo Burg Raveslootsingel	Adastraat (noord)	223	114	895
	Poulinkstraat (zuid)	127	243	1228
	doorsnede	350	356	2123
2a F35 Enschede Lasonderstraat	Da Costastraat	90	235	909
	De Genestetstraat	287	119	985
	doorsnede	377	353	1.894
2b F35 Almelo Burg Schneidersingel	Vissedijk (noord)	110	71	457
	Sluiskade Noordzijde	84	61	400
	doorsnede	194	132	857
4a F35 Almelo De Grenzen	Sluiskade Noordzijde	103	130	604
	Henri Dunantstraat	135	104	586
	doorsnede	238	233	1.190
B01 Borne Bornsestraat	Borne	286	351	1.885
	Hengelo	639	148	1.695
	doorsnede	925	499	3.581

		telling april 2016		
locatie/periode	richting	07.00-09.00 uur	16.00-18.00 uur	00.00-24.00 uur
B02 F35 Borne (Busbaan Expo)	Borne	76	234	847
	zuid	268	106	824
	doorsnede	344	341	1.671
B03 Borne Schildsweg	zuid	41	13	128
	Borne	7	41	134
	doorsnede	48	54	261

Tabel 3.1: Intensiteiten fietsers gemiddelde werkdag

Over het algemeen is het aantal fietsers over een periode van 24 uur op alle locaties redelijk in evenwicht. In beide richtingen rijden ongeveer evenveel fietsers.

3.1.1 Vergelijking met eerdere metingen

Op de locaties waar in 2014 tellingen zijn uitgevoerd zijn dit voorjaar de tellingen herhaald.

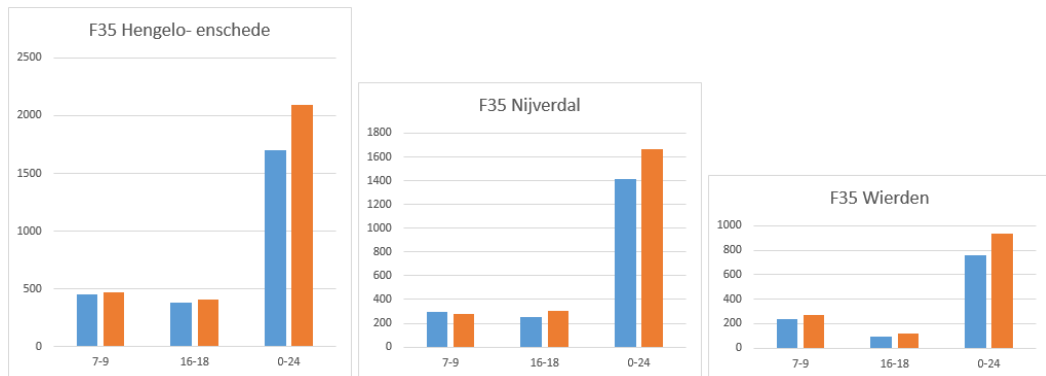
In tabel 3.2 is voor de gemiddelde werkdag per locatie en per richting het aantal gepasseerde (brom)fietsers vermeld op de gemiddelde werkdag. Het betreft de periode 2014 en 2016, de ochtendspits, avondspits en de 24-uursperiode.

		oktober 2014			april 2016		
locatie/periode	richting	07.00-09.00 uur	16.00-18.00 uur	00.00-24.00 uur	07.00-09.00 uur	16.00-18.00 uur	00.00-24.00 uur
1a F35 Hengelo-Enschede	Enschede	263	170	874	280	174	1.100
	Hengelo	191	210	832	190	229	995
	doorsnede	454	380	1.705	471	403	2.095
1c F35 Nijverdal	station	236	81	706	224	101	811
	G. v.d. Muelenweg	58	175	707	55	200	858
	doorsnede	294	256	1.413	279	301	1.669
1d F35 Wierden	west	37	69	361	57	79	474
	oost	203	25	397	212	40	467
	doorsnede	240	94	758	269	118	940

Tabel 3.2: Vergelijking intensiteiten fietsers Hengelsestraat gemiddelde werkdag

Wat we zien, is dat het aantal fietsers op alle locaties op etmaalniveau is toegenomen met circa 20%. Tijdens de spitsperiodes varieert de afwijking tussen de -5 en 26%. Alleen in Nijverdal is tijdens de ochtendperiode een lichte daling te zien van 5%. Daar staat een stijging van 18% tegenover tijdens de avondperiode.

In onderstaande grafieken is het verschil ten opzichte van 2014 grafisch weergegeven. In blauw de intensiteiten van 2014 en in rood het aantal fietsers in 2016.

Figuur 3.1: Grafieken aantal fietsers op drie locaties over de maatgevende perioden (gemiddelde werkdag, beide richtingen samen)

3.2 Visuele tellingen

Op de locaties waar slangtellingen zijn uitgevoerd, zijn ook visuele tellingen gehouden. Deze zijn uitgevoerd om de betrouwbaarheid van de slangtelling vast te stellen en om een indruk te krijgen van de verhouding tussen jeugd en volwassen (18 jaar en ouder) fietsers. De leeftijd is tijdens de telling door de waarnemers ingeschat en kan dus afwijken van de werkelijkheid.

De tellingen zijn gehouden op 12 april van 07.00 tot 10.00 uur, waarbij de intensiteit per kwartier is genoteerd. In tabel 3.3 zijn per locatie de intensiteiten voor de volledige periode van 07.00 tot 10.00 uur weergegeven. Tevens is voor diezelfde periode de gemeten intensiteit van de slangtelling opgenomen.

	locatie	< 18 jaar	18 en ouder	bromfiets	totaal	slangtelling
1a	F35 Hengelo - Enschede	97	431	52	580	537
1b	F35 Almelo Burg. Raveslootsingel	128	312	31	471	466
1c	F35 Nijverdal Evertsbergweg	232	118	5	355	350
1d	F35 Wierden Akkerwal	265	120	3	388	356
2a	F35 Enschede Lasonderstaart	56	460	18	534	541
2b	F35 Almelo Burg. Schneidersingel	48	205	23	276	248
4a	F35 Almelo De Grenzen	99	197	20	316	315
B01	F35 Borne Bornsestraat	594	522	50	1.166	1.151
B02	F35 Borne (busbaan Expo)	99	368	29	496	460
B03	Schildsweg	1	48	10	59	54

Tabel 3.3: Aantal fietsers per locatie op 23 oktober tussen 07.00 en 10.00 uur

Uit de tabel blijkt dat de Bornsestraat de drukste locatie is. De verhouding tussen jeugd en ouderen is redelijk in evenwicht, 52 om 45%.

In Wierden wordt de F35 voor een groot deel (68%) gebruikt door jeugd (scholieren).
In Nijverdal 65% en het laagste aandeel jeugd is waargenomen op de Schildsweg met slechts 2%.

Vergelijken we de visuele telling met de slangtelling, dan zien we de hiernavolgende afwijkingen:

■ 1a	F35 Hengelo - Enschede	-7%;
■ 1b	F35 Almelo Burg. Ravenslootsingel	-1%;
■ 1c	F35 Nijverdal Evertsbergweg	-1%;
■ 1d	F35 Wierden Akkerwal	-8%;
■ 2a	F35 Enschede Lasonderstraat	+1%;
■ 2b	F35 Almelo Burg. Schneidersingel	-10%;
■ 4a	F35 Almelo De Grenzen	-0%;
■ B01	F35 Borne Bornsestraat	-1%;
■ B02	F35 Borne (busbaan Expo)	-7%;
■ B03	Borne Schildsweg	-8%.

Een verschil tot 10% wordt in de verkeerswereld over het algemeen geaccepteerd als aanvaardbaar.

De grootste afwijking wordt geconstateerd in Almelo op de locatie Burgemeester Schneidersingel.

Wij hebben geen verklaring voor deze afwijking die overigens voornamelijk optreedt in de periode tussen 09.00 en 10.00 uur.

Resultaat enquêtes

4.1 Respons

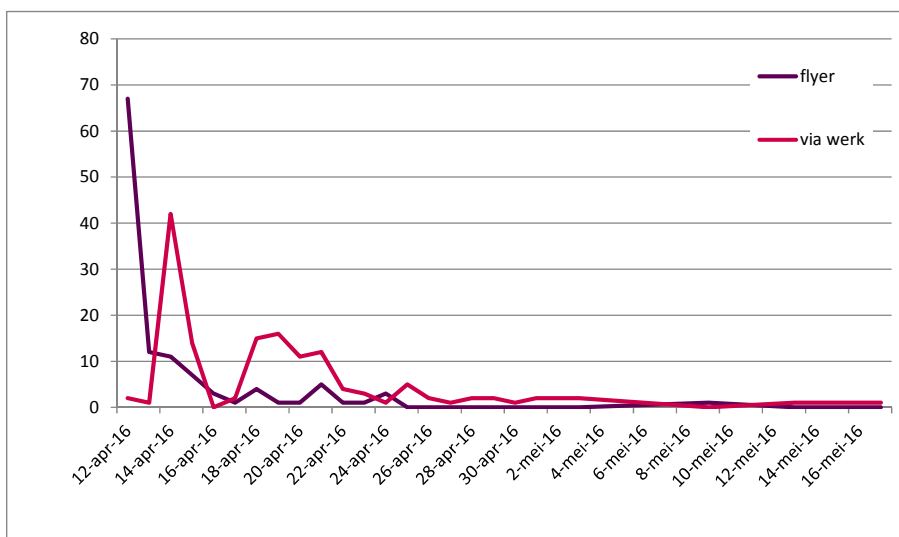
Op dinsdag 12 april zijn op twee trajecten (Enschede en Almelo) in de ochtendspits flyers uitgedeeld met daarop een uitnodiging om via internet een enquête in te vullen over de fietssnelweg F35. Daarnaast is een uitnodiging via werkgevers gestuurd, waarin een link naar de enquête stond. Het streven was dat per traject minimaal 60 volwassen spitsreizigers de enquête zouden invullen. De enquête kon worden ingevuld tot woensdag 18 mei 2016. In totaal hebben 260 volwassen fietsers de enquête ingevuld, waarvan 118 via de flyeractie en 142 via de werkgever. Zie tabel 4.1 en figuur 4.1.

	flyer	via werk	totaal
Enschede	78	40	118
Almelo	40	14	54
elders*	0	88	88
totaal	118	142	260

* In de enquête die via werkgevers werd verspreid, kon naast de twee locaties ook 'elders' worden gekozen. Hierbij gaven 19 fietsers aan op (een deel van) het traject Borne – Hengelo – Enschede te fietsen. Drie anderen gaven aan op het traject bij Nijverdal te fietsen.

Tabel 4.1: Respons per onderzoeklocatie

Onder de deelnemers zijn vier cadeaubonnen verloot ter waarde van € 25,- en 91% van de respondenten heeft aangegeven hiervoor in aanmerking te willen komen. De prijswinnaars hebben inmiddels bericht gehad.

Figuur 4.1: Verloop van respons in de tijd (alle locaties samen)

Voor de fietsers die via een flyer een uitnodiging hadden ontvangen, gingen de enquêtevragen over de rit die ze op dat moment maakten (op dinsdag 12 april). Hierbij ging het expliciet om het tracé Lasonderstraat in Enschede, of het tracé Haven Noordzijde - De Grenzen - Burgemeester Schneidersingel in Almelo. De fietsers die de enquête hebben ingevuld via de werkgever, mochten een rit in de ochtendspits op de F35 in gedachten nemen op een willekeurige werkdag. Ook zij hadden de mogelijkheid om te kiezen voor de Lasonderstraat of het tracé De grenzen. Als men wel op de F35 heeft gefietst tijdens een ochtendspits, maar niet op de specifieke trajecten, dan valt dit onder 'elders'. Tabel 4.2 laat zien over welke dagen de enquêtes zijn ingevuld.

	Enschede	Almelo	elders
dinsdag 12 april	66%	74%	0%
maandagochtend	10%	7%	37%
dinsdagochtend	5%	9%	18%
woensdagochtend	8%	2%	15%
donderdagochtend	4%	6%	15%
vrijdagochtend	7%	2%	15%
totaal	100%	100%	100%

Tabel 4.2: Werkdag waarover de enquête is ingevuld

4.2 Achtergrondkenmerken

Voor beide locaties geldt dat de enquête vaker is ingevuld door een man dan door een vrouw. Van alle respondenten is 56% man. In Almelo is de enquête ingevuld door relatief veel jongeren (11% is tussen de 18 en 25 jaar) en ouderen (17% is 65 jaar of ouder). Zie de tabellen 4.3 en 4.4.

	Enschede	Almelo	elders
man	56%	56%	57%
vrouw	44%	44%	43%
totaal	100%	100%	100%

Tabel 4.3: Verdeling naar geslacht

	Enschede	Almelo	elders
18 tot 25 jaar	3%	11%	1%
25 tot 35 jaar	19%	13%	16%
35 tot 45 jaar	31%	20%	24%
45 tot 55 jaar	25%	13%	36%
55 tot 65 jaar	18%	26%	18%
65 jaar of ouder	3%	17%	5%
totaal	100%	100%	100%

Tabel 4.4: Leeftijdsverdeling

Naast leeftijd en geslacht is gevraagd naar de voornaamste dagelijkse bezigheid, de huishoudenssamenstelling en het rijbewijsbezit. Het grootste aandeel van het totale aantal respondenten is werkzaam (in loondienst), bezit een rijbewijs en komt uit een 2-persoonshuishouden met kinderen. Kijkend naar de locatie Almelo is één verschil te vinden: het aandeel 2-persoonshuishoudens zonder kinderen (46%) is daar het grootst. Het aandeel 2-persoonshuishoudens met kinderen (35%) volgt daarop. Zie tabel 4.5.

	Enschede	Almelo	elders
werkzaam (in loondienst)	87%	57%	89%
2-persoonshuishouden met kinderen	46%	35%	58%
bezit een rijbewijs	96%	85%	98%

Tabel 4.5: Diverse achtergrondkenmerken, meest genoemde antwoord

4.3 Huidig reisgedrag

Type fiets

Tabel 4.6 laat zien dat het grootste aandeel van de fietsers gebruik maakt van een gewone fiets (per locatie variërend tussen de 58 en 59%). Daarnaast wordt op beide locaties veelvuldig gefietst op een elektrische fiets (26% in Enschede en 28% in Almelo).

	Enschede	Almelo	elders
gewone fiets	58%	59%	48%
e-bike/elektrische fiets	26%	28%	34%
racefiets	3%	0%	6%
hybride fiets/sportfiets	9%	9%	11%
ligfiets	1%	0%	0%
anders, namelijk	3%	4%	1%
totaal	100%	100%	100%

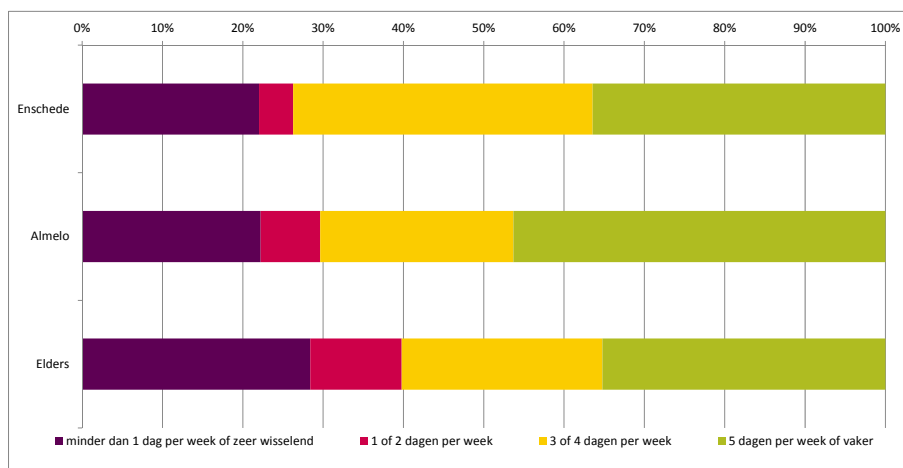
Tabel 4.6: Type fiets

Fietsfrequentie

In tabel 4.7 is weergegeven hoe vaak de respondenten fietsen voor het aangegeven reisdoel (zowel via de F35 als via een andere route). In bijlage 3 zijn extra tabellen opgenomen, waarin per locatie de fietsfrequentie naar reisdoel wordt getoond. In Almelo is het aandeel respondenten dat vijf keer per week of vaker fietst het hoogst (46%). In Enschede is dit 36%. Het aandeel respondenten dat minder dan één dag per week of wisselend reist, is gelijk voor Enschede en Almelo (22%). Zie ook figuur 4.2.

	Enschede	Almelo	elders
1 dag per week	2%	2%	2%
2 dagen per week	3%	6%	9%
3 dagen per week	19%	7%	9%
4 dagen per week	19%	17%	16%
5 dagen per week	27%	37%	27%
meer dan 5 dagen per week	9%	9%	8%
minder dan 1 dag per week of zeer wisselend	22%	22%	28%
totaal	100%	100%	100%

Tabel 4.7: Reisfrequentie met de fiets

Figuur 4.2: Reisfrequentie met de fiets

Reden van fietsen

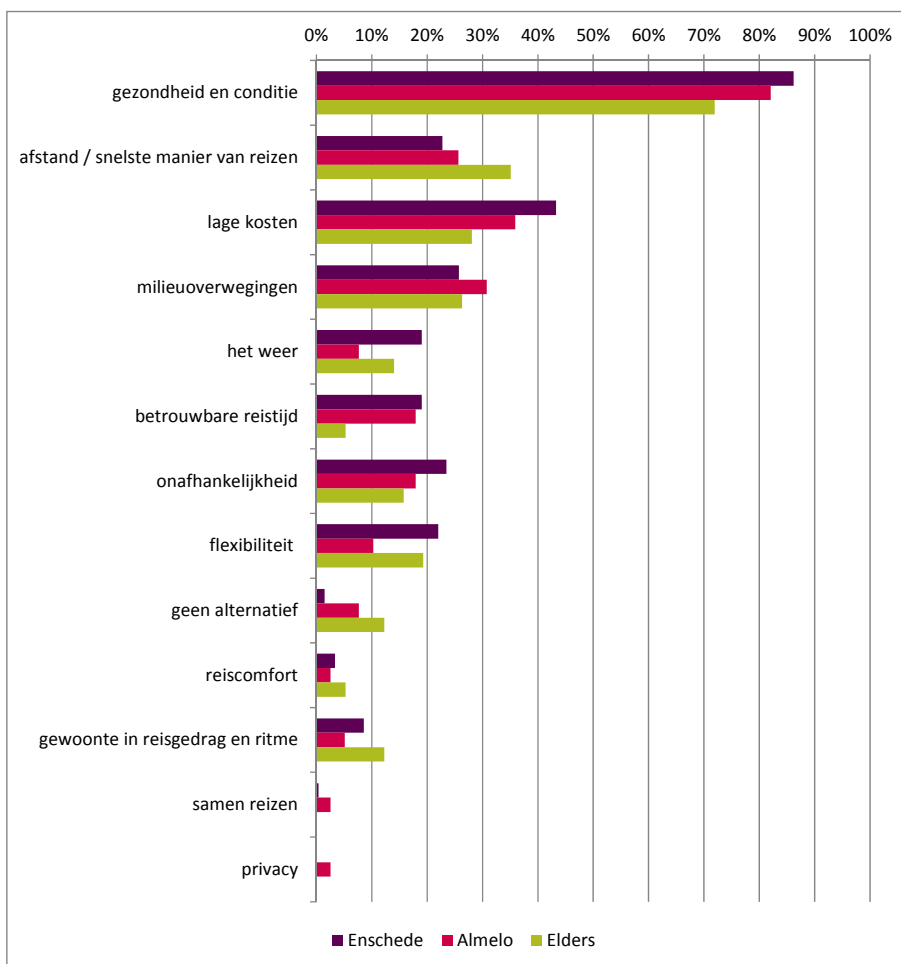
Voor beide locaties geldt dat woon-werk het meest genoemde motief is om over de fietssnelweg F35 te reizen (83% in Enschede en 72% in Almelo). In Almelo is relatief vaak het antwoord 'winkelen/boodschappen doen', ingevuld. Opvallend in Almelo is ook dat het reisdoel 'zakelijk' niet genoemd is. Zie tabel 4.8.

	Enschede	Almelo	elders
woon-werk	83%	72%	77%
zakelijk	6%	0%	3%
school/opleiding	2%	7%	2%
winkelen/ boodschappen doen	4%	13%	6%
recreatief overig (bezoek vrienden of familie, dagje uit etc.)	3%	4%	9%
anders	2%	4%	2%
totaal	100%	100%	100%

Tabel 4.8: Reisdoel

Overwegingen om voor de fiets te kiezen

Gezondheid en conditie is bij beide locaties de meest genoemde reden om voor de fiets te kiezen. Ook de lage kosten worden veelvuldig genoemd (zie figuur 4.3). Tabel 4.9 laat de meeste genoemde overwegingen zien per reismotief. Ongeacht het reismotief zijn gezondheid en conditie de belangrijkste overweging.

Figuur 4.3: Belangrijkste overwegingen om voor de fiets te kiezen (1-3 antwoorden mogelijk)

	woon-werk (n=204)	zakelijk (n=10)	school/opleiding (n=8)	winkelen/ boodschappen doen (n=17)	recreatief overig (n=14)
1 ^e overweging	gezondheid en conditie (86%)	gezondheid en conditie (90%)	gezondheid en conditie (63%)	gezondheid en conditie (71%)	gezondheid en conditie (71%)
2 ^e overweging	afstand/snelste manier van reizen (37%)	flexibiliteit (30%)	afstand/snelste manier van reizen (50%)	afstand/snelste manier van reizen (41%)	afstand/snelste manier van reizen (50%)
3 ^e overweging	lage kosten (37%)	*	*	onafhankelijkheid (41%)	lage kosten (36%)

* Meerdere overwegingen (minstens 5) staan gedeeld op plek 3.

Tabel 4.9: Top-3 overwegingen om voor de fiets te kiezen, naar reisdoel (1-3 antwoorden mogelijk)

4.4 Kwaliteit en tevredenheid

Beoordeling aspecten fietssnelweg F35

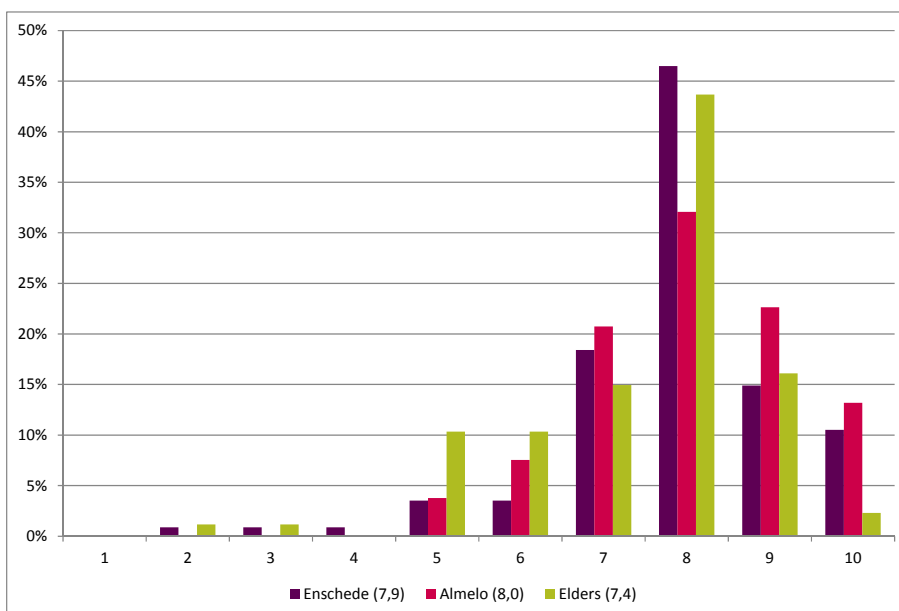
Aan de fietsers is gevraagd om een aantal aspecten van de fietssnelweg F35 te beoordelen met een rapportcijfer tussen de 1 en 10. Daarnaast konden de fietsers een algemeen oordeel geven voor de fietssnelweg F35.

Het oordeel van de gebruiker van de fietssnelweg wordt mede bepaald door de infrastructuurle wijzigingen op het tracé. Vandaar dat in bijlage 4 per locatie een overzicht is opgenomen van de wijzigingen ten opzichte van de voorsituatie.

In Enschede worden de hoogste rapportcijfers gegeven voor de vlakheid van het wegdek (8,4) en breedte van het fietspad (8,4). De vlakheid van het fietspad is het hoogst gewaardeerde aspect in Almelo (8,8). In Almelo wordt het hoogste algemene oordeel gegeven voor de fietssnelweg F35. Zie tabel 4.10 en figuur 4.4.

	Enschede	Almelo	elders
directe/rechtstreekse route	7,7	7,8	7,2
vlakheid van het wegdek	8,4	8,8	8,1
breedte van het fietspad	8,4	8,7	8,3
goed kunnen doorfietsen	8,1	8,3	7,8
verlichting van de route	7,6	8,2	7,6
veerkeersveiligheid van de route	7,8	7,4	7,3
sociale veiligheid op de route	7,6	8,0	7,0
algemeen oordeel	7,9	8,0	7,4

Tabel 4.10: Oordeel per aspect en algemeen oordeel (rapportcijfer)

Figuur 4.4: Verdeling rapportcijfer fietssnelweg F35 algemeen

Het aandeel fietsers dat de fietssnelweg F35 over het algemeen beoordeelt met een onvoldoende, ligt in Enschede op 6% en in Almelo op 4%. De belangrijkste redenen om een onvoldoende te geven, worden hierna per locatie opgesomd.

Enschede:

- de F35 loopt niet aaneengesloten door, terwijl het een snelweg zou moeten zijn;
- fietsers hebben niet overal voorrang.

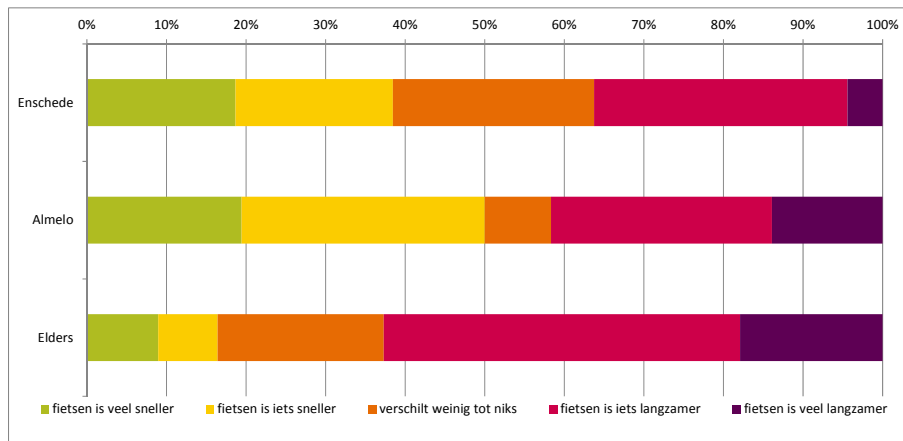
Almelo:

- verschillende aspecten die te maken hebben met onveiligheid;
- onlogische/onduidelijk route.

Alle toelichtingen bij de gegeven onvoldoendes zijn opgenomen in bijlage 5.

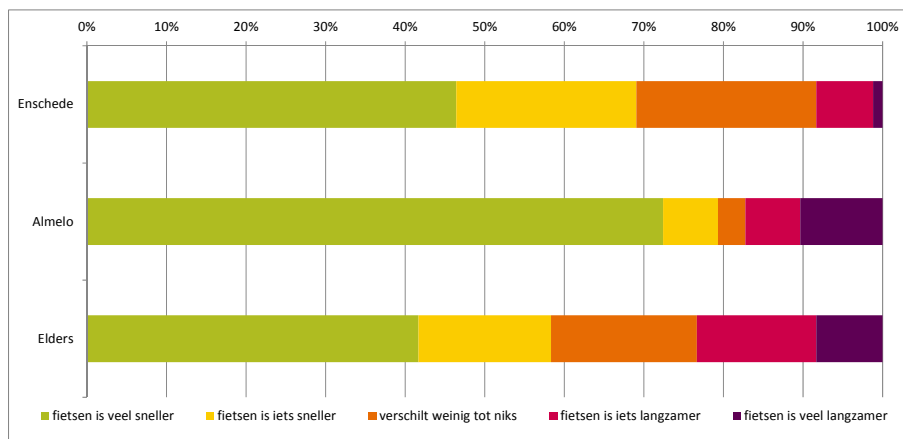
Tevredenheid over nieuwe situatie

Gevraagd is in hoeverre de fietsers sneller naar het werk reizen via (een deel van) de fietssnelweg F35 in vergelijking tot de auto. Bij beide locaties geeft 19% aan dat reizen met de fiets (veel) sneller is dan met de auto. Zie figuur 4.5.

Figuur 4.5: Reistijd fiets vergeleken met reistijd auto, selectie fietsers met werk-motief en exclusief 'weet ik niet'

Tevens is gevraagd de reistijd met de fiets te vergelijken met de reistijd voor het openbaar vervoer. In Enschede geeft 46% van de respondenten aan dat fietsen veel sneller is. In Almelo is dit 72%. Zie figuur 4.6.

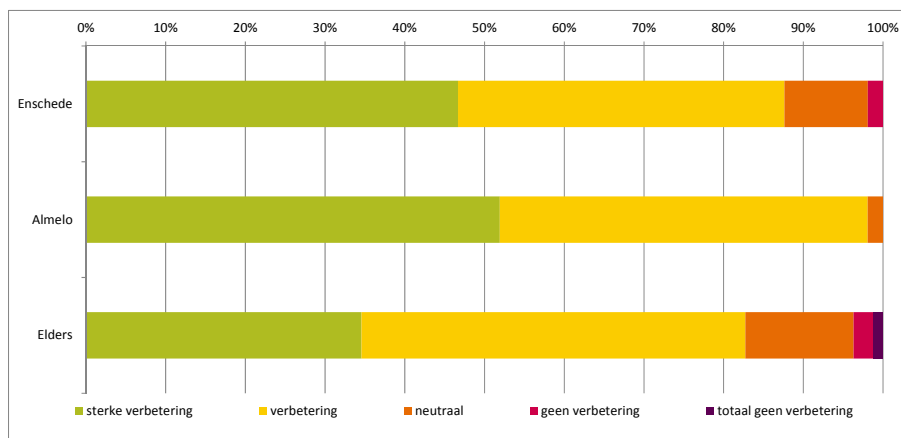

Figuur 4.6: Reistijd fiets vergeleken met reistijd openbaar vervoer, selectie fietsers met werk-motief en exclusief 'weet ik niet' en 'ik reis gecombineerd met OV en fiets'

De fietsers konden aangeven in hoeverre ze de aangelegde fietssnelweg F35 zien als een verbetering ten opzichte van de voorgaande situatie. De verschillen tussen de voorgaande situatie en de huidige F35 zijn als volgt:

- Lasonderstraat Enschede ingericht als fietsstraat;
- Almelo, aanpassing infrastructuur en doortrekking Burgemeester Schneidersingel.

In Enschede geeft 88% van de respondenten aan dat de fietssnelweg F35 een (sterke) verbetering is en in Almelo 98%. Zie figuur 4.7.

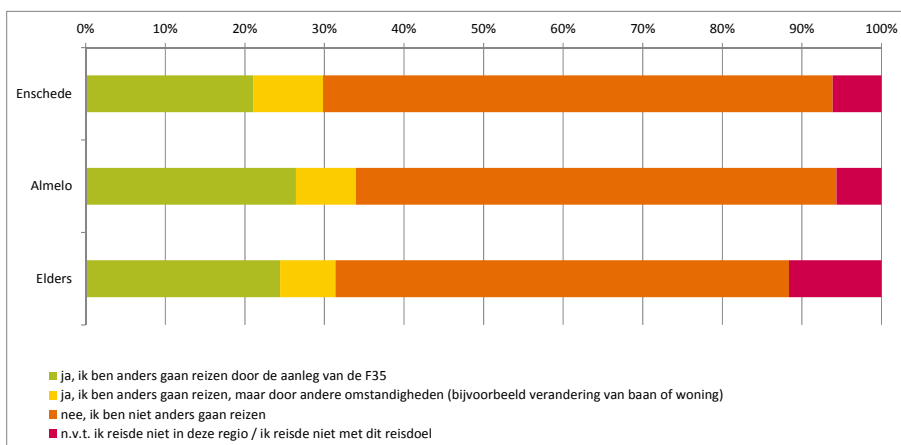

Figuur 4.7: Mate van verbeterde situatie sinds de aanleg van fietssnelweg F35

4.5 Veranderingen reisgedrag

Om het effect van de fietssnelweg F35 in beeld te brengen, is gevraagd of de fietsers hun reisgedrag hebben aangepast sinds de aanleg van de fietssnelweg F35. Figuur 4.8 laat zien dat dit aandeel het hoogst is in Almelo (26%).

Voor beide locaties geldt dat een klein aandeel heeft aangegeven dat ze wel hun reisgedrag hebben aangepast, maar dat dit niet komt door de aanleg van de fietssnelweg F35.

Figuur 4.8: invloed van fietssnelweg F35 op verandering in reisgedrag

De fietsers die hebben aangegeven, dat ze anders zijn gaan reizen door de aanleg van de fietssnelweg F35, zijn geselecteerd voor een extra analyse. De groep die anders is gaan reizen door andere omstandigheden, is niet gevraagd naar een toelichting en dus buiten beschouwing gelaten.

Het is interessant om te weten of deze fietsers vaker zijn gaan fietsen en minder met de auto zijn gaan reizen. Tabel 4.11a laat zien dat van deze geselecteerde groep tussen de 13 en 24% minder met de auto is gaan reizen en tussen de 14 en 50% meer met de fiets is gaan reizen. In tabel 4.11b is hetzelfde resultaat te zien ten opzichte van alle respondenten.

t.o.v.				
veranderaars	Enschede (n=24)	Almelo (n=14)	elders (n=21)	
minder met auto	13%	21%	24%	
meer met fiets	50%	14%	48%	

Tabel 4.11a: Aandeel minder met de auto en meer met de fiets, selectie fietsers die door fietssnelweg F35 het reisgedrag hebben aangepast

t.o.v. alle				
respondenten	Enschede (n=118)	Almelo (n=54)	elders (n=88)	
minder met auto	3%	6%	6%	
meer met fiets	10%	4%	11%	

Tabel 4.11b: Aandeel minder met de auto en meer met de fiets

Als fietsers door de fietssnelweg F35 verplaatsingen maken met de fiets die ze voorheen maakten met de auto in de spits, dan is er sprake van Spitsmijdingen. Een Spitsmijding levert een bijdrage aan de doelstelling van Beter Benutten: minder autoritten in de spits. Tabel 4.12 geeft het berekende aantal Spitsmijdingen per locatie weer.

Hierna wordt de berekening van een Spitsmijding toegelicht aan de hand van een voorbeeld.

Voorbeeld: Enschede

Gemiddeld maken de fietsers die tussen Enschede en Hengelo van reisgedrag zijn veranderd in de ochtend, 0,2 verplaatsingen minder met de auto en 1,5 verplaatsingen meer met de fiets. Er worden in de ochtend dus (maximaal) 0,2 autoritten per week vervangen door een rit met de fiets.

Van deze 0,2 autoritten vindt 100% plaats in de ochtendspits. Degenen die van reisgedrag zijn veranderd, mijden dus gemiddeld 0,2 ($=0,2 \times 100\%$) keer de ochtendspits. Van alle ondervraagde fietsers is 20% een veranderaar. Dus de aanname is dat van de 460 getelde fietsers 94 fietsers het reisgedrag hebben aangepast en dat zij gezamenlijk 18,8 ($=94 \times 0,2$) keer per week de ochtendspits mijden. Uitgaande van hetzelfde beeld in de avondspits worden in totaal 37,4 Spitsmijdingen per week gemaakt.

	Enschede (n=24)	Almelo (n=14)	Elders (n=21)
gemiddeld aantal dagen minder auto	0,2	0,8	0,7
gemiddeld aantal dagen meer fiets	1,5	0,2	1,6
gemiddeld aantal mijdingen in de ochtend per week per veranderaar (minimum van minder auto/meer fiets)	0,2	0,2	0,7
spitscorrectie (aandeel autoritten in de spits)	1,0	1,0	1,0
gemiddeld aantal ochtendspitsmijdingen per week per veranderaar	0,2	0,2	0,7
% veranderaars*	20%	26%	24%
aantal fietsers (uit visuele telling ochtendspits)**	460	197	n.v.t.
ophoging Spitsmijdingen per week naar populatie ochtendspits	18,7	10,2	n.v.t.
ophoging Spitsmijdingen per week naar populatie ochtend- en avondspits (x2)	37,4	20,4	n.v.t.

* Zie figuur 4.8.

** Zie visuele telling tabel 3.4.

Tabel 4.12: Aantal Spitsmijdingen per locatie per week

Conclusies

Voorafgaand aan het onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1. Wat is de huidige omvang van het fietsgebruik op (de deeltrajecten) van de F35?
2. Hoe waarderen de huidige gebruikers de F35?
3. In welke mate heeft de F35 ertoe bijgedragen dat mobilisten overgestapt zijn van de auto naar de fiets?
4. In welke mate heeft deze overstap geleid tot daadwerkelijke spitsmijdingen?

In dit hoofdstuk beantwoorden we deze onderzoeksvragen.

5.1 Huidige omvang van het fietsgebruik

In het hiernavolgende overzicht is het huidige fietsgebruik over de gemiddelde werkdag (periode van 24 uur) weergegeven. Het betreft de intensiteit op doorsnedeniveau, dus in twee richtingen. Daar waar intensiteitsgegevens uit 2014 beschikbaar zijn, zijn ook deze opgenomen.

locatie/periode	richting	telling april 2016	
		oktober 2014 00.00-24.00 uur	april 2016 00.00-24.00 uur
1b F35 Almelo Burg Raveslootsingel	doorsnede		2.123
2a F35 Enschede Lasonderstraat	doorsnede		1.894
2b F35 Almelo Burg Schneidersingel	doorsnede		857
4a F35 Almelo De Grenzen	doorsnede		1.190
B01 Borne Bornsestraat	doorsnede		3.581
B02 F35 Borne (Busbaan Expo)	doorsnede		1.671
B03 Borne Schildsweg	doorsnede		261
1a F35 Hengelo-Enschede	doorsnede	1.705	2.095
1c F35 Nijverdal	doorsnede	1.413	1.669
1d F35 Wierden	doorsnede	758	940

Kijken we bij de laatste drie locaties naar de ontwikkeling van het fietsverkeer over de afgelopen jaren, dan zien we een toename van ruim 20%.

5.2 Waardering huidige gebruikers

In Enschede wordt de fietssnelweg F35 over het algemeen beoordeeld met een 7,9. De vlakheid van het wegdek wordt, samen met de breedte van het fietspad, het hoogst beoordeeld met een 8,4. Met een 7,6 worden de verlichting van de route, en de sociale veiligheid op de route het laagst beoordeeld.

Het algemene oordeel voor de fietssnelweg in Enschede is een 8,0. Ook hier scoort de vlakheid van het wegdek het hoogst (8,8). Met een 7,4 wordt de verkeersveiligheid van de route het laagst beoordeeld.

	Enschede	Almelo	elders
directe/rechtstreekse route	7,7	7,8	7,2
vlakheid van het wegdek	8,4	8,8	8,1
breedte van het fietspad	8,4	8,7	8,3
goed kunnen doorfietsen	8,1	8,3	7,8
verlichting van de route	7,6	8,2	7,6
verkeersveiligheid van de route	7,8	7,4	7,3
sociale veiligheid op de route	7,6	8,0	7,0
algemeen oordeel	7,9	8,0	7,4

Voor beide locaties geldt dat het niet aaneengesloten doorlopen van de F35 als kritiek punt wordt genoemd. Ook verkeersveiligheid door wisselende voorrangssituaties (kruisingen met gemotoriseerd verkeer) wordt als negatief genoemd.

5.3 Overstap auto/fiets

In Enschede is 20% anders gaan reizen door de aanleg van de fietssnelweg F35. Ten opzichte van het totaal is 3% minder met de auto gaan reizen en reist 10% meer met de fiets.

Door de aanleg van de fietssnelweg F35 is in Almelo 26% anders gaan reizen. Sinds de aanleg van de F35 reist 6% minder met de auto en 4% meer met de fiets.

t.o.v. totaal	Enschede	Almelo	elders
minder met auto	3%	6%	6%
meer met fiets	10%	4%	11%

5.4 Spitsmijdingen

In Enschede is het gemiddelde aantal ochtendspitsmijdingen van degenen die het reisgedrag hebben aangepast door de aanleg van fietssnelweg F35 (de veranderaars), 0,2 per week. In Almelo is dit ook 0,2 per week.

	Enschede	Almelo	elders
gemiddeld aantal Spitsmijdingen per week per veranderaar (ochtendspits)	0,2	0,2	0,7
% veranderaars	20%	26%	24%
aantal fietsers (uit visuele telling ochtendspits)	460	197	n.v.t.
ophoging Spitsmijdingen per week naar populatie ochtendspits	18,7	10,2	n.v.t.
ophoging Spitsmijdingen per week naar populatie ochtend- en avondspits (x2)	37,4	20,4	n.v.t.

Bijlage 1

Internetenquête

Fietssnelweg

In Twente wordt gewerkt aan de aanleg van een hoogwaardig fietspad, de fietssnelweg F35. In totaal gaat het om een 62 kilometer lange fietssnelweg die loopt van Nijverdal via Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede naar de Duitse grens met zijtakken van Almelo naar Vriezenveen en van Enschede naar Oldenzaal.

Inmiddels is ca. 15 kilometer fietssnelweg gerealiseerd. 5 kilometer is in aanleg en de resterende delen staan voor de komende jaren op het programma.

Vragenlijst

Provincie Overijssel en betrokken gemeenten zijn benieuwd naar uw fietsgebruik en naar hoe u als gebruiker de fietssnelweg F35 waardeert. Provincie Overijssel stelt uw deelname aan deze vragenlijst dan ook zeer op prijs.

Maak kans op een kadobon

Met uw deelname aan deze vragenlijst maakt u kans op een **kadobon van €25,-**. Aan het eind van de vragenlijst kunt u uw gegevens invullen als u kans wilt maken op deze prijs. Na ontvangst van uw ingevulde vragenlijst worden deze gegevens gescheiden opgeslagen waarmee uw deelname aan het onderzoek volledig anoniem blijft. Er worden 4 kadobonnen uitgereikt en de prijswinnaars krijgen uiterlijk begin juni 2016 bericht.

Het invullen van de vragenlijst kost ongeveer 10 minuten.

U kunt nu naar de vragenlijst gaan door op "volgende" te klikken.

Alvast bedankt voor uw medewerking!

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Goudappel Coffeng BV uit Deventer in opdracht van provincie Overijssel.

De onderzoeksgegevens worden alleen voor dit onderzoek gebruikt. Wij garanderen volledige vertrouwelijkheid.

Als u vragen heeft kunt u mailen met: mwagenaar@goudappel.nl

De vragenlijst is bedoeld voor fietser die onlangs op een werkdag in de ochtend gebruik hebben gemaakt van de fietssnelweg F35. Het kan zijn dat u een flyer van ons heeft ontvangen, maar het kan ook zijn dat deze vragenlijst u via uw werkgever is aangereikt.

Kunt u dat hieronder aangeven?

- ☐ Ik heb een flyer ontvangen in Almelo (De Grenzen) op dinsdag 12 april
- ☐ Ik heb een flyer ontvangen op de Lasonderstraat in Enschede op dinsdag 12 april
- ☐ Ik heb de uitnodiging om deel te nemen via mijn werkgever, krant, of via via gekregen

Heeft u onlangs op een werkdag in de ochtend gefietst via de fietssnelweg F35? (indien u onlangs op meerdere werkdagen via de F35 heeft gefietst, kies dan één van deze dagen)

(Via werkgever, of anders)

- ☐ maandagochtend
- ☐ dinsdagochtend
- ☐ woensdagochtend
- ☐ donderdagochtend
- ☐ vrijdagochtend
- ☐ ik heb onlangs niet op een werkdag in de ochtend via de fietssnelweg F35 gefietst

Neem bij het beantwoorden van alle vragen de fietsrit van {Q0a} in gedachten.

Waar heeft u deze {Q0a} over de fietssnelweg F35 gefietst?

(Via werkgever, of anders)

- ☐ in Enschede, tracé Lasonderstraat
- ☐ in Almelo, tracé Haven Noordzijde - De Genzen - Burg. Schneidersingel
- ☐ elders, namelijk

HUIDIG GEBRUIK

De volgende vragen gaan over uw reis van **{Q0a}/dinsdag 12 april**.

De vragen gaan telkens over uw **reis in de ochtendspits**.

Met de reis in de ochtendspits bedoelen we de **totale** reis naar uw bestemming, waarbij u gebruik heeft gemaakt van (een deel van) de fietssnelweg F35 {locatie}.

Met welk type fiets reisde u deze {Q0a}/dinsdag 12 april?

- ☐ gewone fiets
- ☐ e-bike / elektrische fiets
- ☐ racefiets
- ☐ hybride fiets / sportfiets
- ☐ bakfiets
- ☐ vouwfiets
- ☐ OV-fiets
- ☐ ligfiets
- ☐ anders, namelijk

Met welk doel was u deze {Q0a}/dinsdag 12 april onderweg?

- ☐ woon-werk
- ☐ zakelijk
- ☐ school/opleiding
- ☐ winkelen/boodschappen doen
- ☐ recreatief overig (bezoek vrienden of familie, dagje uit, etc.)
- ☐ anders, namelijk

Op welke dagen reist u (doorgaans) met het doel {Doel}, met de volgende vervoermiddelen?

U kunt meerdere vervoermiddelen aanvinken als u voor dit reisdoel met een combinatie van vervoermiddelen reist (bijvoorbeeld met de fiets en het openbaar vervoer)

	maandag	dinsdag	woensdag	donderda g	vrijdag	weekend
fiets (deels) via F35	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fiets via andere route (niet via F35)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auto (alleen reizend)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auto (samen reizend)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
motor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
trein	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
brom-/snorfiets/scooter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
op deze dag reis ik niet voor dit reisdoel	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- ☐ Mijn reisgedrag voor het reisdoel {Doel} is zeer wisselend
- ☐ Mijn reisgedrag voor dit reisdoel is zeer wisselend

Op welke dagen reist u met het doel {Doel} in de ochtendspits?

ochtendspits tussen 7 en 10 uur

- ☐ maandag
- ☐ dinsdag
- ☐ woensdag
- ☐ donderdag
- ☐ vrijdag

Hoeveel minuten was u voor deze reis onderweg deze {Q0a}?
(totale reistijd vanaf uw vertrekpunt tot aan uw bestemming)

minuten

Maakt u ook gebruik van de fietssnelweg F35 voor andere reismotieven dan {Doel}?

- ☐ ja
- ☐ nee

Voor welke andere motieven maakt u gebruik van de fietssnelweg F35 {locatie}?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ woon-werk
- ☐ zakelijk
- ☐ school/opleiding
- ☐ winkelen/boodschappen doen
- ☐ overig recreatief (bezoek vrienden of familie, dagje uit, etc.)
- ☐ anders

Op welke dagen maakt u doorgaans gebruik van de fietssnelweg F35 {locatie} voor de volgende motieven?

	maandag	dinsdag	woensdag	donderda g	vrijdag	weekend
woon-werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zakelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
school/opleiding	☐	☐	☐	☐	☐	☐
winkelen/boodschappen doen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
overig recreatief (bezoek vrienden of familie, dagje uit, etc)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ander motief	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hoeveel dagen werkt u gemiddeld per week?

- ☐ 5 dagen of meer
- ☐ 4 dagen
- ☐ 3 dagen
- ☐ 2 dagen
- ☐ 1 dag
- ☐ minder dan 1 dag
- ☐ nooit

Werkt u altijd op een vaste locatie?

- ☐ ja, altijd
- ☐ ja, meestal
- ☐ soms wel en soms niet
- ☐ nee, steeds op een andere locatie

Hoe groot is de afstand die u met de fiets aflegt als u naar uw werk reist (enkele reis)?

(als u een deel van de reis aflegt met de fiets en een deel met een ander vervoermiddel, noteer dan enkel de afstand die u met de fiets aflegt).

- ☐ <2,5 kilometer
- ☐ 2,5 tot 5 kilometer
- ☐ 5 tot 7,5 kilometer
- ☐ 7,5 tot 10 kilometer
- ☐ 10 tot 12,5 kilometer
- ☐ 12,5 tot 15 kilometer
- ☐ 15 kilometer of langer

Welke van de volgende overwegingen spelen mee bij uw keuze voor de fiets?

Kies uit onderstaande mogelijkheden minimaal 1 en maximaal 3 overwegingen.

- ☐ betrouwbare reistijd
- ☐ afstand / snelste manier van reizen
- ☐ milieuoverwegingen
- ☐ reiscomfort
- ☐ gezondheid en conditie
- ☐ flexibiliteit (bijvoorbeeld ten aanzien van vertrektijd en routekeuze)
- ☐ onafhankelijkheid
- ☐ privacy
- ☐ gewoonte in reisgedrag en ritme
- ☐ samen reizen
- ☐ aanzien van het vervoermiddel in mijn omgeving
- ☐ lage kosten
- ☐ het weer
- ☐ geen alternatief
- ☐ andere overweging, namelijk

WAARDERING F35

De volgende vragen gaan over de kwaliteit van de fietssnelweg F35.

Wat is uw algemene oordeel over de fietssnelweg F35 {locatie}?

(1=uiterst slecht tot 10=uiterst goed)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet
algemeen oordeel fietssnelweg F35	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kunt u toelichten waarom u de fietssnelweg beoordeelt met een {Q12a}?

Welk rapportcijfer geeft u aan de volgende kenmerken van de fietssnelweg F35 {locatie}?

(1=uiterst slecht tot 10=uiterst goed)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet
directe/rechtstreekse route	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
vlakheid van het wegdek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
breedte van het fietspad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
goed kunnen doorfietsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
verlichting van de route	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
veerkeersveiligheid van de route	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
sociale veiligheid op de route	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

U heeft één of meerdere kenmerken van de fietssnelweg F35 beoordeeld met een onvoldoende. Kunt u dit toelichten?

Hoe snel kunt u naar uw werk reizen als u gebruik maakt van (een deel van) de fietssnelweg F35 vergeleken met de auto?

(als u een deel met de fiets reist en een deel met een ander vervoermiddel, vergelijk dan de gehele rit vanaf uw woonadres tot aan uw werkadres).

- ☐ fietsen is veel sneller
- ☐ fietsen is iets sneller
- ☐ verschilt weinig tot niks
- ☐ fietsen is iets langzamer
- ☐ fietsen is veel langzamer
- ☐ weet ik niet

Hoe snel kunt u naar uw werk reizen als u gebruik maakt van (een deel van) de fietssnelweg F35 vergeleken met het openbaar vervoer?

- ☐ fietsen is veel sneller
- ☐ fietsen is iets sneller
- ☐ verschilt weinig tot niks
- ☐ fietsen is iets langzamer
- ☐ fietsen is veel langzamer
- ☐ ik reis deels met de fiets en deels met het openbaar vervoer
- ☐ weet ik niet

In hoeverre ziet u de aangelegde fietssnelweg F35 {locatie} als een verbetering ten opzichte van de voorgaande situatie?

- ☐ sterke verbetering
- ☐ verbetering
- ☐ neutraal
- ☐ geen verbetering
- ☐ totaal geen verbetering
- ☐ dat kan ik niet beoordelen

GEDRAGSVERANDERINGEN

De volgende vragen gaan over (eventuele) veranderingen in uw reisgedrag. Ook hier gaan de vragen telkens over uw **reis tijdens de ochtendspits**. Met de reis tijdens de ochtendspits bedoelen we de **totale reis** van uw herkomst tot aan uw bestemming.

Is uw reisgedrag veranderd sinds de aanleg van de fietssnelweg F35 ?
Denk daarbij aan het aantal reizen dat u maakt, het tijdstip van reizen, het gebruikte vervoermiddel, etc.

Het gaat hierbij specifiek om de reis die u {Q0a} heeft gemaakt, met het reisdoel {Doel} en hoe u deze reis in het verleden maakte (voor aanleg van de F35).

- ☐ ja, ik ben anders gaan reizen door de aanleg van de F35
- ☐ ja, ik ben anders gaan reizen, maar door andere omstandigheden (bijvoorbeeld verandering van baan of woning)
- ☐ nee, ik ben niet anders gaan reizen
- ☐ n.v.t. ik reisde niet in deze regio / ik reisde niet met dit reisdoel

Op welke dagen reisde u (doorgaans) met het doel {Doel}, met de volgende vervoermiddelen, VOOR de aanleg van de fietssnelweg F35?

U kunt meerdere vervoermiddelen aanvinken als u voor dit reisdoel met een combinatie van vervoermiddelen reisde (bijvoorbeeld met de fiets en trein)

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	weekend
fiets	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auto (alleen reizend)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

auto (samen reizend)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
motor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
trein	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
brom-/snorfiets/scooter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
op deze dag reisde ik niet voor dit reisdoel	☐	☐	☐	☐	☐	☐

☐ mijn reisgedrag voor het reisdoel {Doel} was toen zeer wisselend

Op welke dagen reisde u met het doel {Doel} in de ochtendspits, VOOR de aanleg van de fietssnelweg F35?

ochtendspits tussen 7 en 10 uur

- ☐ maandag
- ☐ dinsdag
- ☐ woensdag
- ☐ donderdag
- ☐ vrijdag
- ☐ ik reisde niet voor dit reisdoel in de spits

In welke mate is de fietssnelweg F35 van invloed op de verandering in uw reisgedrag voor het doel {Doel}?

- ☐ sterk van invloed
- ☐ enigszins
- ☐ neutraal
- ☐ niet echt
- ☐ totaal niet

Kunt u dit toelichten?

ACHTERGRONDVRAGEN

Ter afsluiting van deze vragenlijst volgen nog enkele achtergrondvragen.

U bent?

- ☐ man
- ☐ vrouw

Wat is uw geboortejaar?

Wat is de 4-cijferige postcode van uw vertrekadres deze {Q0a}?

postcode

☐ dat weet ik niet

Wat zijn de adresgegevens van het vertrekadres van uw reis deze {Q0a}?

straatnaam of
omschrijving

Wat is de 4-cijferige postcode van uw bestemming deze {Q0a}?

postcode

☐ dat weet ik niet

Wat zijn de adresgegevens van de bestemming van uw reis deze {Q0a}?

straatnaam of
omschrijving

Wat is uw voornaamste dagelijkse bezigheid?

- ☐ werkzaam (in loondienst)
- ☐ zelfstandig ondernemer
- ☐ scholier / student
- ☐ huisvrouw / huisman
- ☐ werkzoekend / arbeidsongeschikt of anders uitkeringsgerechtigd
- ☐ gepensioneerd / VUT
- ☐ anders, namelijk

Wat is uw huishoudsamenstelling?

- ☐ eenpersoonshuishouden zonder kinderen
- ☐ eenpersoonshuishouden met kinderen
- ☐ tweepersoonshuishouden zonder kinderen
- ☐ tweepersoonshuishouden met kinderen
- ☐ anders, namelijk

Heeft u een autorijbewijs?

- ☐ ja
- ☐ nee

Hoeveel auto's zijn er aanwezig in uw huishouden?

aantal auto's in
privébezit

aantal lease-auto's

**Onder de deelnemers worden 4 kadobonnen verloot ter waarde van €25,-.
Wilt u kans maken op een van de kadobonnen?**

- ☐ ja
- ☐ nee

U kunt hier uw e-mailadres achterlaten, als u kans wilt maken op een kadobon.

**De gemeente en provincie Overijssel doen vaker onderzoek naar het fietsgebruik en
reisgedrag in de regio. Mogen zij u benaderen bij een volgend onderzoek?**

- ☐ ja
- ☐ nee

Op welk e-mailadres mogen zij u benaderen voor een volgend onderzoek?

Als u nog opmerkingen of suggesties heeft, dan kunt u deze hieronder kwijt:

Hartelijk dank voor uw medewerking aan dit onderzoek!

Dit is het einde van de vragenlijst. De onderzoeksgegevens worden alleen gebruikt voor dit onderzoek. Wij garanderen volledige vertrouwelijkheid.

De prijswinnaars van de kadobonnen ontvangen persoonlijk bericht. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

U kunt nu klikken op VERZENDEN zodat de gegevens worden verstuurd.

Als u vragen heeft kunt u mailen met: mwagenaar@goudappel.nl

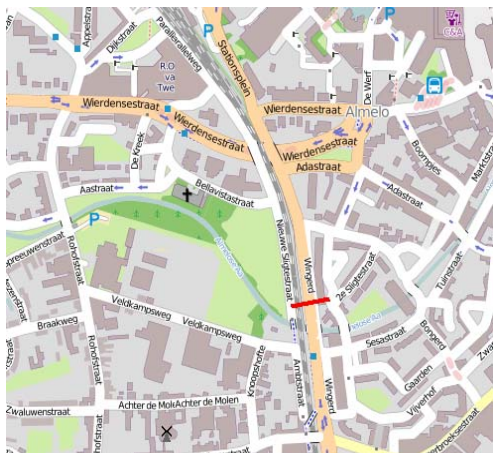
Bijlage 2

Tellocaties

Locaties mechanische telling, fietstelling en uitdelen flyers Regio Twente

1a Tussen Enschede en Hengelo ter hoogte van de Kettingbrugweg
Herhalingsmeting mechanische en visuele telling

1b Almelo: Burgemeester Ravestlootweg tussen
Adastraat en Poulinkstraat
mechanische en visuele telling

1c Nijverdal: tussen station Nijverdal en G. van der Muelenweg
Herhalingsmeting mechanische en visuele telling

1d Wierden: Akkerwal ten westen van de Waterpoort
Herhalingsmeting mechanische en visuele telling

2a Enschede: Lasonderstraat tussen Da Costastraat en De Genestetstraat
Uitdelen van flyers, mechanische en visuele telling

2b Almelo: Burgemeester Schneidersingel tussen Vissedijk en Sluiskade Noordzijde
Mechanische en visuele telling

4a Almelo: De Grenzen tussen Sluiskade Noordzijde en Henri Dunantstraat
Mechanische en visuele telling

B01 Borne: Bornsestraat tussen noordelijke en zuidelijke aansluiting op A1
Mechanische en visuele telling

B02 Borne: F35 parallel aan busbaan Expo onder viaduct A1
Mechanische en visuele telling

B02 Borne: Schildsweg onder viaduct A1
Mechanische en visuele telling

Bijlage 3

Fietsfrequentie naar reismotief

CONCEPT

	woon- werk (n=98)	zakelijk (n=7)	schoon- opleiding (n=2)	winkelen/ bood- schappen doen (n=5)	recreatief overig (n=4)	anders (n=2)	totaal (n=118)
Enschede							
1 dag per week	1%	0%	0%	0%	25%	0%	2%
2 dagen per week	2%	0%	50%	0%	0%	0%	3%
3 dagen per week	20%	14%	0%	20%	0%	0%	19%
4 dagen per week	21%	0%	0%	0%	25%	0%	19%
5 dagen per week	30%	29%	0%	0%	0%	50%	27%
meer dan 5 dagen per week	8%	14%	50%	0%	25%	0%	9%
minder dan 1 dag per week of zeer wisselend	17%	43%	0%	80%	25%	50%	22%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

	woon- werk (n=39)	schoon- opleiding (n=4)	winkelen/ bood- schappen doen (n=7)	recreatief overig (n=2)	anders (n=2)	totaal (n=54)
Almelo						
1 dag per week	3%	0%	0%	0%	0%	2%
2 dagen per week	8%	0%	0%	0%	0%	6%
3 dagen per week	8%	0%	14%	0%	0%	7%
4 dagen per week	23%	0%	0%	0%	0%	17%
5 dagen per week	38%	100%	14%	0%	0%	37%
meer dan 5 dagen per week	5%	0%	29%	0%	50%	9%
minder dan 1 dag per week of zeer wisselend	15%	0%	43%	100%	50%	22%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bijlage 4

Beschrijving voorsituatie

Deeltraject 2a Enschede: Lasonderstraat

In de wijk Roombeek is enkele jaren geleden naast een vrije busbaan van en naar Enschede-Noord en Oldenzaal al een deel van de F35 gerealiseerd. De Lasonderstraat is een schakel tussen Roombeek en de binnenstad/stationsomgeving van Enschede. In de voorsituatie is dit een gewone woonstraat met gemengd verkeer in twee richtingen, waarbij fietsverkeer zich tussen het autoverkeer begeeft. De Lasonderstraat is nu een fietsstraat geworden met een deel afgesloten voor doorgaand autoverkeer. De klinkerbestrating is gewijzigd in een rode asfaltloper.

Deeltraject 4a Almelo

De fietssnelweg tussen Vriezenveen (gemeente Twenterand) en Almelo Stationsomgeving is geprojecteerd langs de Aadorpweg en dan zo rechtstreeks mogelijk via de Plesmansweg en de nieuw aangelegde Burgemeester Schneidersingel. Voorheen was hier een smalle weg met gemengd verkeer en geen fietsvoorziening. De Grenzen bestond uit een rijbaan met fietsstroken. Met de komst van de Burgemeester Schneidersingel en De Grenzen is een hoogwaardige verbinding gemaakt, voor autoverkeer met een apart breed fietspad (F35) aan de oostzijde. Deze verbinding ontsluit tevens het verder te ontwikkelen Indië-terrein aan de westflank en een park-/sportomgeving aan de oostzijde. Het kruispunt De Grenzen - De Havenzijde was vroeger een volledige kruising voor alle verkeer. De Grenzen is nu eenrichtingsverkeer van zuid naar noord. Op het kruispunt is het autoverkeer beperkt voor de doorgaande stroom (stop voor auto's, wel open voor fietsers).

Bijlage 5

Toelichtingen bij rapportcijfers

Samenvatting van de toelichting.

Enschede

- Dat de F35 niet aaneengesloten doorloopt, wordt hoofdzakelijk als storend gezien. Vooral omdat wordt gesproken over een 'snelweg'.
- Meerdere keren wordt genoemd dat fietsers niet overal voorrang hebben.
- Overige opmerkingen die worden gemaakt, zijn: de fietssnelweg is nog niet geheel gerealiseerd, de weg is te smal, het onderhoud (wegdek) is slecht en er is te weinig beschutting tegen wind.
- Als positief wordt één keer genoemd dat het een uitstekend initiatief is.

Almelo

- Als negatief wordt genoemd dat de route niet logisch is en abrupt stopt, bewegwijzering mist, en soms is het gevaarlijk (verkeerstechnisch of door gladheid van het F35-logo).

Locatie	Opmerking bij onvoldoende
Enschede	Binnen de bebouwde kom vind ik de term fietssnelweg een verkeerde keuze. Zowel in Almelo als Enschede wordt de fietssnelweg onderbroken door andere wegen waar vervolgens de auto weer voorrang heeft. Van snelweg is daar geen sprake. Ik zou overwegen om de F35 binnen de bebouwde kom dan ook anders te noemen.
Enschede	De fietssnelweg is een uitstekend initiatief, maar zowel voor binnen Enschede als tussen de Twentse steden geldt dat veel te veel onderbrekingen in het tracé zitten en de term snelweg suggereert ook een voorrangspositie die op veel plaatsen niet waargemaakt wordt. Neem als voorbeeld het tracé Lasonderstraat. Dit was op zich al een prima straat om door te fietsen. Sinds het een 'fietsstraat' is, hebben de fietsers wel een voorkeursbehandeling, maar het gaat wel erg ver om te claimen dat dit een snelweg-tracé is. Dan moet de aansluiting op zowel Roombeek als de Deurningerstraat ook in het teken komen te staan van voorrang van fietsers op overige weggebruikers, met minimale opstoppen.
Enschede	De verbinding is zo ontzettend belabberd. Ik snap werkelijk niet dat je van een snelweg durft te spreken als hij niet eens doorloopt van Enschede richting Hengelo (rond waterzuivering/stadion). In Hengelo houdt hij ook ineens op. Ook de doorgangen met vluchtheuvels zijn heel smal. Ik fiets regelmatig met een fietskar achter mijn fiets met twee kinderen erin. Ik moet behoorlijk sturen om er tussendoor te passen.
Enschede	F35 is nog niet helemaal gereed.
Enschede	Niet aaneengesloten.
Enschede	Niet overal voorrang, oneffen wegdek, stoplichten onlogisch.
Enschede	Weinig beschutting tegen de wind, bij stadion onduidelijkheid over route, slecht wegdek in Hengelo, niet altijd voorrang.
Almelo	De route is niet logisch, stopt abrupt. Geen bewegwijzering voor mensen die recreatief fietsen.
Almelo	Verkeerstechnisch soms gevaarlijk (Welkoop, Nieuwstraat, Bornerbroeksestraat). De grote F 35-sticker op straat is soms glad bij vocht/vorst.

Vestiging Deventer
Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
T +31 (0570) 666 222
F +31 (0570) 666 888
Postbus 161
7400 AD Deventer

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

adviseurs
mobiliteit
**Goudappel
Coffeng**